

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 41

IZDAN 1 JULIA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13430

Haakh Emma rodj. Mathy i Frankmann Nelly rodj. Halpern, Wien, Austrija.

Postupak za izradu šešira, kapa i sl.

Prijava od 12 marta 1936.

Važi od 1 januara 1937.

Već dugo vremena je poznato, da se roba iz kaučuka i tekstilije svih vrsta, pa i papir oplemenjavaju time, što se prevlače prašinom, na pr. iz kratko sećene dlake, svile, veštačke svile ili nekih drugih niti.

Tako je već predlagano, da se delovi odeće na pr. rukavice, prekriju jednim slojem dlaka. Takođe je već poznato prevlačenje igrački iz kaučuka, koje se mogu naduvati i imaju tanke zidove, sa ukrašavajućim materijama kao dlakom, fliterom i bronzom.

Ovi postupci nisu se do sada uveli u industriju šešira, jer se t. zv. velurirane materije nemogu navući na kalupe. One su takođe malo elastične i sposobne za formiranje, da se one šta više nisu mogle primeniti čak ni kao t. zv. Bandeaux za šivenje ili štupovanje šešira.

Sada se je našlo, da je izrada veluriranih šešira, kapa i sl. moguća onda ako se šeširi, kape i sl. približno formiraju ili im se da konačna forma, pa se podvrgnu postupanju sa sredstvima za lepljenje i prašinom od vlakana, otsećima vlakana ili drugih fino raspodeljenih ukrašavajućih materija. Pri tome služi sredstvo za lepljenje kao sredstvo za ukručivanje a u izvesnim slučajevima u vezi sa drugim sredstvima za ukručivanje. Dovodenje materijala od kog se pravi šešir na tačnu formu ili približno na formu koju želimo, uspeva naročito onda ako se lepilo nanese više puta, čak i onda ako se oblik izraduje iz potpuno ravnih komada, dakle ne iz tuljastih (stumpenförmig) u vidu polukugle naboranih prediva, pletiva ili tkiva za izradu šešira, kapa ili sl. mogu se odgovarajući time primeniti materije najrazličitijih vrsta, trikot,

dakle materije sa petljama (gemaschte) pletene, predene i kukičane, pletivo iz slame, materije za zavese i čipkaste materije najjeftinijih vrsta, filcova iz dlake ili vine i t. d.

Iz trikota se izraduje šešir, kapa ili sl. na pr. na taj način, što se primenjeni trikot, koji može biti u vidu ravnog komada ili pak u vidu čarape, ukručen ili neukručen, navuče na jednu formu i zaveže, pa prevuče slojem lepila, popraši i onda osuši.

Za ovo lepljenje i ukručivanje naročito su pogodni osim već za tu svrhu upotrebljavani lekovi, tutkala i vrste gume, rastvori kaučuka i soka kaučukovog mleka? Naročito ako se upotrebljavaju ravne materije, onda je korisno impregniiranje sa latexom i posle toga vulkanizacija, jer onda je sloj lepila elastičan i istezljiv. Razume se da se zajedno sa kaučukom mogu primenjivati i druga sredstva za ukručivanje i lepljenje.

Iz bandoa se prama ovom pronalasku mogu izradivati velurirani šeširi na taj način, što se najpre uz upotrebu istegljivog bandoa iz vunenog filca ili filca od dlake obrazuje šivenjem telo šešra, pa se ono premaže lepilom i velurira. Ali svi šeširi su skupi usled upotrebe skupog bandoa, a doista su i teški.

Mnogo jeftiniji šeširi mogu se u smislu pronalaska izradivati na taj način, ako se traka iz petljastih, predenih ili pletenih materija sa slojem sredstava koje služi za ukručivanje ili lepljenje snabde prašinom iz vlakana, pa ako se tek iz ovog veluriranog elastično istegljivog bandoa izraduju šeširi, kape i sl. Iz ovakvog veluriranog bandoa napravljeni šeširi su neobično laci.

Dok se kod šešira ne pojavljuju nikakve teškoće pri navlačenju kao nosača služećeg tela šešira iz ravnih materija, a da se ne stvore nabori, dotle je kod visokih vrsta šešira, kapa i sl. jedva moguće ili samo vrlo teško moguće ukloniti nabori. To je na pr. slučaj kod kapa za kupanje, koje moraju da se protežu do potiljka. U tom slučaju pomažemo se sa veštinom da bi došli do cilja pa sve nabore dovlačimo na mesto, koje će se docnije otseći, jer na njegovo mesto dolazi lice. Tada je i kapa za kupanje potpuno bez nabora. Mogu se čak više lepiti jedan na drugi dva sloja, pri čemu se svaki put moraju nabori dovući na isto mesto.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za izradu šešira, kapa, i sl. naznačen time, što se iz prednih, pletenih, petljastih, kukičanih, upletenih ili filcovanih materija ili slame obrazuje preko jednog kalupa tela šešira, pa u izvesnim slučajevima zajedno sa drugim sredstvima za

ukrućivanje, prevuče sa jednim sredstvom za lepljenje, tako da materijal koji obrazuje telo šešira zadrži željeni oblik posle čega se na još vlažan sloj nanese prašina od vlakana, otseči vlakana ili druge fino raspodeljene ukrašavajuće materije.

2. Postupak prema zahtevu 1, naznačen time, što se kao sredstvo za ukrućivanje upotrebljava rastvor kaučuka ili soka kaučukovog mleka, u izvesnim slučajevima zajedno sa drugim sredstvima za ukrućivanje.

3. Izmena postupka prema zahtevu 1, naznačena time, što se trake iz petljastih, prednenih ili pletenih materija prevuku slojem koji služi kao sredstvo za ukrućivanje i lepljenje i snabdu prašinom iz vlakana, pa se tek iz ovih veluriranih elastično iztežljivih bandoa izraduju šeširi, kape i sl.

4. Postupak prema zahtevu 1, naročito za izradu kape za kupanje, naznačen time, što se pri obrazovanju tela, kape nabori tako polažu, da se oni odstranjuju pri isecanju slobodnog prostora u koji dolazi lice.